

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
 Allmänna avdelningen
 Enhet 14

DOM
 2014-06-10
 Meddelad i
 Stockholm

Mål nr
 1705-14

SÖKANDE

Sjutti Entreprenad AB, 556875-6026
 Bryggerivägen 12 C
 168 67 Bromma

MOTPART

Järfälla kommun, 212000-0043

Ombud: Advokaterna Pehr Jacobson och Charlotte Dolk
 Advokatbyrån Hellgren Linander KB
 Box 24053
 104 50 Stockholm

SAKEN

Offentlig upphandling

KONKURRENSVERKET	
2014-06-11	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Sjutti Entreprenad AB:s ansökan.

Dok.Id 493634

Postadress
 115 76 Stockholm

Besöksadress
 Tegeluddsvägen 1

Telefon
 08-561 680 00

E-post:
 forvaltningsrattenistockholm@dom.se

Telefax
 08-561 680 01

Expeditionstid
 måndag – fredag
 08:00-16:30

YRKANDEN M.M.

Järfälla kommun (kommunen) genomför en upphandling gällande markarbeten på skolor och förskolor till Järfälla kommun, dnr Ten 2013/686. Upphandlingen genomförs som ett förenklat förfarande enligt 15 kap. lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU. I tilldelningsbeslut den 13 januari 2014 har kommunen meddelat att den för entreprenaden antagit anbudet från en annan anbudsgivare än Sjutti Entreprenad AB. Av utvärderingen framgår att Sjutti Entreprenad AB inte har uppfyllt kravet på minst riskklass tre hos kreditupplysningsföretaget UC AB, att Sjutti Entreprenad AB saknar försäkring och att det finns frågetecken kring om Sjutti Entreprenad AB har för avsikt att anlita underentreprenörer.

Sjutti Entreprenad AB yrkar att upphandlingen ska rättas på så sätt att en ny bedömning ska göras utifrån andra kreditupplysningsföretag än UC AB. Till stöd för sin talan anför Sjutti Entreprenad AB bl.a. följande. Bolagets anbud har förkastats på grund av en för låg kreditvärdighetsnivå hos UC AB. Vid kontroll mot Creditsafe samt Bisnode, vilka är klassade som likvärdiga med UC AB, har bolaget god kreditvärdighet. En tidigare tvist som nu är löst ligger till grund för den låga riskklassen som bolaget drabbats av hos UC AB. Bolagets utvärdering hade sett annorlunda ut om bolaget hade fått sända in utdrag från ett annat kreditupplysningsföretag. Bolaget hänvisar till 1 kap. 9 § LOU. Gällande bifogat försäkringsbevis är det ett uppenbart fel, vilket bolaget i enlighet med 9 kap. 8 § LOU borde fått rätta. Bolaget har inte för avsikt att anlita någon underleverantör och har därför inte fyllt i uppgifter angående detta. Bolaget kan komma att lida stor skada eftersom bolaget är ett relativt nystartat bolag och det är av stor vikt för bolaget att få en stabil orderstock, dock är det enskilda kontraktet inte av avgörande betydelse. – Sjutti Entreprenad AB ger in kreditupplysning daterad den 23 januari 2014 från Creditsafe.

Kommunen bestrider att upphandlingen ska rättas och anför bl.a. följande. I förfrågningsunderlaget har angetts att för kvalificering krävs att anbudsgivare ska ha kreditvärdighetsnivå lägst riskklass tre enligt UC AB och att kommunen inhämtar denna uppgift. Det är ostridigt att Sjutti Entreprenad AB inte uppfyller det uppställda kravet. Enligt inhämtad upplysning från UC AB hade Sjutti Entreprenad AB placerats i riskklass ett och med anledning härav har Sjutti Entreprenad AB:s anbud förkastats. Skillnaden mellan UC AB och Creditsafe är vilken metod som används och vad som mäts. UC AB beräknar en prognos för risken för obestånd på tolv månader (scoring), vilken grundas på statistik för alla företag i Sverige. Risken uttrycks i procent och en riskklassindelning görs. Ratinginstitut som Creditsafe använder en metod som går ut på att ge ett kreditbetyg på ett företag vid en bestämd tidpunkt. Ett ratingbetyg mäter alltså inte sannolikheten för obestånd, utan är en relativ ranking av kreditvärdighet baserat på olika subjektiva antaganden om hur ett kreditvärdigt företag bör se ut. Vidare använder UC AB flera informationskällor där bl.a. antalet omfrågningar och styrelseledamöternas ekonomi och erfarenhet samt förändringar i styrelsen ingår i beräkningen. UC AB:s definition av obestånd innefattar konkurs, företagsrekonstruktion och utmätning. UC AB fångar in flera typer av händelser som kan leda till obestånd jämfört med Creditsafe och därför kan det ibland bli stora skillnader i riskklasserna. Kravet för den ekonomiska kapaciteten har angetts och det har varit förutsebart och lika för samtliga anbudsgivare. Uppställda krav ska upprätthållas för att likabehandlingsprincipen inte ska trädas för när. Att Sjutti Entreprenad AB påtalar att det är viktigt att inneha en stabil orderstock indikerar att bolaget inte har en stabil ekonomisk kapacitet. I sådant fall skulle inte ett enskilt kontrakt vara av avgörande betydelse. Av anbudsformuläret framgår att kopia av gällande försäkring ska bifogas anbudet. Sjutti Entreprenad AB har kryssat i att så har skett men har inte bifogat någon kopia på gällande försäkring, varför Sjutti Entreprenad AB:s anbud är diskvalificerat även på denna grund.

Sjutti Entreprenad AB har kryssat i att bolaget avser att anlita underleverantör, men namn och organisationsnummer för denna har inte angetts.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser

Tillämpliga bestämmelser finns i 15 kap. LOU och de bestämmelser som det hänvisas till i 15 kap. 2 §, bl.a. hela första och sextonde kapitlena.

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I 16 kap. 6 § LOU anges att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Förfrågningsunderlaget

Följande anges i avsnittet som behandlar kontrollen av leverantörernas lämplighet, under rubriken AFB.513 Kontroll av leverantörens lämplighet.

De anbudsgivare som inte utesluts enligt ovan kontrolleras vad gäller att anbudsgivaren uppfyller krav på registrering och krav på ekonomisk ställning samt teknisk och yrkesmässig kapacitet.

Leverantörens ekonomiska ställning

Kommunen hämtar uppgifter om anbudsgivares kreditvärdighet i UC. Lägsta kreditvärdighetsnivå är Riskklass 3.

Förvaltningsrättens bedömning

Fråga i målet är först om det var riktigt av kommunen att utesluta Sjutti Entreprenad AB med anledning av att Sjutti Entreprenad AB inte uppfyllt det i förfrågningsunderlaget uppställda kravet avseende ekonomisk ställning.

En upphandlande myndighet har stor frihet att uppställa olika obligatoriska krav, s.k. ska-krav, i förfrågningsunderlaget så länge dessa inte strider mot LOU eller de principer som lagen bygger på.

Likabehandlingsprincipen innebär att alla leverantörer ska behandlas lika och utan ovidkommande hänsyn. Principen om att upphandlingar ska genomföras på ett öppet sätt, den s.k. transparensprincipen, innebär att upphandlingar ska präglas av öppenhet och förutsebarhet. Denna princip innebär bl.a. ett krav på att den upphandlande myndigheten inte frångår det förfrågningsunderlag som den tagit fram.

Proportionalitetsprincipen innebär att en upphandlande myndighet inte får ställa större krav på leverantörer än vad som behövs och är ändamålsenligt för den aktuella upphandlingen. Kraven ska ha ett naturligt samband med, och stå i proportion till, det behov som ska tillgodoses.

Den upphandlande myndigheten har, så länge det tydligt anges i förfrågningsunderlaget, bl.a. rätt att uppställa krav på att anbudsgivarna uppfyller viss riskklass enligt ett namngivet kreditupplysningsföretag t.ex. UC AB (jämför Kammarrätten i Göteborgs dom den 21 september 2012 i mål nr 3229-12 och Kammarrätten i Stockholms dom den 23 januari 2014 i mål nr 5152-13).

Av punkt AFB. 513 i de administrativa föreskrifterna, leverantörens ekonomiska ställning, framgår att kommunen hämtar uppgifter om anbudsgivares kreditvärdighet i UC AB. Lägsta kreditvärdighetsnivå är riskklass tre.

Det är ostridigt i målet att Sjutti Entreprenad AB i UC AB:s kreditomdöme getts riskklass ett. Sjutti Entreprenad AB har till förvaltningsrätten gett in en kreditupplysning daterad den 23 januari 2014 från Creditsafe, av vilken det framgår att Sjutti Entreprenad AB har god kreditvärdighet. Kommunen har bemött detta bl.a. med att kommunen, med anledning av att UC AB utgår från andra parametrar än andra kreditvärderingsföretag, valt att lägga UC AB:s bedömning av kreditvärdighet till grund för leverantörens ekonomiska ställning. Kommunen har inhämtat en utredning från UC AB av vilken det framgår att UC AB beräknar en prognos för risken för obestånd på tolv månader medan ratinginstitut som Creditsafe endast använder en metod som går ut på att ge ett kreditbetyg på ett företag vid en bestämd tidpunkt. Det saknas mot bakgrund av utredningen skäl att ifrågasätta kommunens påstående om att utlåtanden från olika kreditvärderingsföretag kan ge olika bilder av ett företags ekonomiska stabilitet. Enligt förvaltningsrättens mening har Sjutti Entreprenad AB inte visat att UC AB:s riskklassificering beror enbart på sådana icke-ekonomiska faktorer som inte påverkar Sjutti Entreprenad AB:s ekonomiska ställning. Sjutti Entreprenad AB kan inte, genom kreditbetyget från Creditsafe, anses ha visat att bolagets ekonomiska ställning motsvarar riskklass tre hos UC AB.

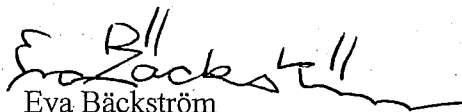
Med anledning av att Sjutti Entreprenad AB inte kan anses uppfylla det uppställda kravet avseende ekonomisk ställning har enligt förvaltningsrättens mening kommunen haft fog för sitt beslut att förkasta Sjutti Entreprenad AB:s anbud.

Vid denna utgång saknas skäl för förvaltningsrätten att pröva huruvida Sjutti Entreprenad AB:s anbud kunnat förkastas med anledning av att Sjutti Entreprenad AB till anbudet inte har bifogat kopia på försäkringsbrev samt att Sjutti Entreprenad AB i anbudsformuläret har uppgett att de kommer att anlita underleverantörer men inte lämnat uppgift om företag och organisationsnummer avseende desamma.

Förvaltningsrätten anser således utifrån det ovan anförda att Sjutti Entreprenad AB inte förmått visa att kommunens förfarande lett till överträdelser av LOU eller de principer som lagen bygger på. Grund för ingripande enligt LOU föreligger därför inte.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1A LOU).

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1.

Eva Bäckström

Rådman

Katharina Samuelsson har föredragit målet.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kamrarrätten i Stockholm.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kamrarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kamrarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kamrarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nå för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kamrarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.